

Urništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun
nedelj in praznikov ob
4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

Narodni dnevnik

Štev. 6.

Celje, v soboto, dne 9. januarja 1909.

Leto I.

Upraviništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6-20
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (insertate) se
plačuje od čvetirostopen-
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Bilanca in proračun.

(Odloemek iz negovorjenega govora na Silvestrov večer.)

Ob koncu leta sklepajo trgovci svoje račune, sestavljajo bilance in premetrijo, kaj jim je prineslo prošlo leto ter prevdarjajo, kaj jim prinese novo.

Tudi narodna stranka mora napraviti bilanco svojega delovanja, pogledati mora nazaj in naprej, premetriti prošlost in bodočnost.

Če napravimo bilanco našega dela, se moramo vprašati, ali nam pokaže dobiček ali zgubo, ali nam daje upanje na boljšo bodočnost naroda in stranke?

Narodna stranka je, in tega se vedno zavedajmo, po svojem programu gospodarska stranka. Njen namen je, slovensko gospodarstvo povzdigniti na stopinjo, katero so dosegli drugi narodi, pred vsem nam najbližji Čehi.

V tem oziru je bila naša velika naloga, vzbuditi pri ljudstvu zanimanje za novodobno umno gospodarstvo najsi bo v kmetijstvu, obrtništvu, trgovstvu ali na katerem koli gospodarskem polju. Po nešteti predavanjih in gospodarskih shodih se nam je posrečilo, zainteresirati naše kmetijstvo, obrtništvo in trgovstvo za novodobna gospodarska vprašanja in ustvariti razpoloženje in dovzetnost za umno, trezno — premišljevanje ter dobičkanosno gospodarstvo.

Na tej še le od nas ustvarjeni podlagi se je živahnejše delovalo posebno v zadružništvu in moramo s ponosom reči, da se je v kratkih dveh letih v tem oziru storilo in pripravilo toliko, kakor poprej v desetletjih. Na drobno naštevati na tem mestu ne kaže; spominjam le na mnoge posojilnice in hranilnice, na živinorejske, mlekarske in druge zadrage, ki so se deloma že osnovala, deloma so še v pripravi.

Naša stranka se je bojevala proti avstrijsko-ogrski nagodbi, ki je našemu slovenskemu gospodarstvu posebno našemu kmetijstvu v sedanji obliki neizmerno škodljiva. — Bojevala se je narodna stranka za novi vinski zakon, potegovala se za pravično hmeljsko-provenienčno izvršilno naredbo, bojevala se je za pravično ureitev trgovinske pogodbe s Srbijo ter je storila primerne korake za kolikor mogoče visoko dotiranje melioracijskega fonda. — Suša je hotela uničiti kmeta in potegovala se je narodna stranka za državno podporo, nastopila je vinska kriza in pomagali smo snovati vinske zadrage.

Delo narodne stranke je bilo zadnje čase osredotočeno za razvoj narodne obrti in narodne trgovine, ker smatra narodna stranka za svoj glavni cilj, slovenski narod osvoboditi od tujega kapitala in ga gospodarsko osamosvojiti. Zahvaliti se je veliki zavednosti slovenskega naroda, da smo dosegli v tem boju lepe uspehe in izražam trdno prepričanje, da si ustvari slovenski narod v doglednem času svojo lastno obrt in svojo trgovino in svojo industrijo ter se na ta način postavi na svoje noge.

Z novim letom smo začeli novo veliko delo. Izdajati smo začeli „Narodni Dnevnik“, ki naj bo glasnik naših teženj in naših zahtev v narodnem, prosvečnem, političnem in gospodarskem oziru. — Morebiti bo kdo, kdor bo v začetku mnogo in morebiti nemogoče pričakoval, razočaran in vzel voljen. Pa pomislite, da so prvi koraki otroka nesigurni in težki! Pomislite, da je ta naloga, katero smo začeli izvrševati z novim letom, zelo težka in za spodnje štajerske razmere nekaj velikega in novega. — Prepričani bodite, da bomo tudi to novo zadačo, ki pomeni za slovenski Spodnji Štajer v vsakem oziru veliki korak naprej, izpolnili takó, da se bodo spod-

nještajerski Slovenci svoj čas z hvalnostjo spominjali vseh, ki so na ta ali oni način, vsak po svojih močeh pomagali ustvariti glasilo slovenskega napredka in slovenske politične in gospodarske svobode.

Bilanca prošlega leta se ne more imenovati slaba. Vodstvo stranke kakor posamezni pristaši so storili kar je bilo sploh mogoče v ljudstva prosep in ljudstva prosvetni in gospodarski napredek.

In kaj nam prinaša novo leto?

Narodna stranka ima jasno-zadržan program, izvrševati bo ga treba naprej in dosledno tudi v bodočem letu. Slovensko ljudstvo ima toliko potreb in dela nas čaka toliko, da moramo napeti vsi vse svoje moči, ako ga hočemo zmoci.

Pred vsem bo naša dolžnost, izvesti na celi črti trdno in nepremagljivo strankino organizacijo. Vsak se mora zavedati načel Narodne stranke ter se mora s prepričanjem in ponosom prištevati v naše vrste. Dosežemo to s podrobnim neumornim delom med ljudstvom, posebno z delom za naše časopise. V nobeni slovenski hiši ne smeta biti „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“ nepoznana. — Vsak premožnejši si naj naroči „Narodni Dnevnik“, kar ga stane mesečno komaj 2 K. — Toliko dati za svojo duševno hrano, je pač vsakega zavednega Slovenca dolžnost. — Ako posamezni ne zmore naročnine, naj se združita dva, naj si naročijo list trije skupaj. — Časopise, — zavedajmo se tega — je strankino najboljšo orožje, časopis je glasilo, skozi katero govori stranka svojim somišljenikom, s katerim zastopa stališče naroda nasproti njegovim protivnikom, s katerim izraža zahteve in želje naroda nasproti vladi in širši javnosti. — Razširjeno in gmotno dobro podprto časopise je narodova in strankina največja opora.

Podcenjevati se ne bo smelo tudi delovanje v najrazličnejših društvi, posebno takih, ki si stavijo nalogo širiti med ljudstvom izobrazbo in napredno mišljenje. Snovati bo treba bralna in izobraževalna društva, kjer takih društev še ni, oživeti jih v krajih, kjer so že ustanovljena. V društvi se opravlja podrobno delo. V njih je prilika stopiti z ljudskimi masami v najožjo dotiko. „Zveza narodnih društev“ bo v tem oziru olajšala naše delo.

Politično delo stranke bo v novem letu zelo težavno. Vedno bliže prihaja čas deželnozborskih volitev. Razmerje med obema strankama še vedno ni razjasnjeno in vprašanje, bodo se li vršile volitve na podlagi kompromisa ali v boju na celi črti, še do danes ni rešeno. — Z ozirom na težavni politični in gospodarski položaj slovenskega naroda na Spodnjem Štajerskem, ki ni bil še nikdar v tako hudem boju za svojo eksistenco, kakor je ravno sedaj, z ozirom na nujno potrebo, da pošlje naš narod svoje najboljše moč v deželni zbor, kjer imajo slovenski poslanci vsled malega števila nasproti ogromni več kakor dvetretjinski kompaktni večini nemških poslancev zelo težavno stališče, bi bilo želeli, da pride do dogovora med Kmečko zvezo in Narodno stranko. Med tem ko se je pa zbor naših zaupnikov že davno izrekel za dogovor, še Kmečka zveza do danes ni smatrala za potrebno, na ta sklep odgovoriti. Vsa znamenja kažejo, da se hoče Kmečka zveza držati taktike, rešiti vprašanje kompromisa v zadnjem trenutku na ta način, da bi zvalila odgovornost za eventualno razbitje kompromisa na Narodno stranko ter si ustvarila s tem orožje zoper njo v volilnem boju.

Naše stališče je jasno. — Želeli je, da je stranka zastopana po svojih poslancih v deželnem zboru. Že davno so naši zaupniki izrazili željo, da si za deželnozborske volitve postavi vsaka

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

Za hip se prebudim iz sanj minulosti in z dopadanjem gledam rastoče zidove nove cerkvene ladje, s katero dopolni naša doba sijajno delo Karlova. A tesna vikarska ulica me znova prestavi v pretekle čase. Spominim se burnih prigodb, ki so za dob nabožen-skih bojev tolikrat rušile pokoj praških kanonikov, katerih kapiteljska obed-nica je stala bržkone tam, kjer te pozdravlja sedaj skromna Würflova gostilnica.

Čeprav ima to navadno, nevisoko poslopje zmerno novoveško zunanjo podobo, vendar, naj ustopim kadarkoli v njeno nepravilno predsobico, vselej me prevzame čarobno čustvo preteklosti in čakam, da me pozdravi gospod Würfel v živopisanem, srednjeveškem

kroju: s pestro čepico na glavi v suknji z napihnjenimi, prerezanimi rokavi, v krilu, obšitem s kumino kožico, v tesnih hlačicah, od katerih je prva rumena, druga vijoličasta, v rdečih škornjih s polseženjskima, navzgor zavihanima konicama in da postavi predme, namesto zmerne polliterske steklenice, ogromen glinast in poslikan bokal s čudno izrezanim pokrovcem.

In dalje, ko sedim v gostilniški izbi pri globoki votlini v zidu poleg okna, s katerega se vidi skozi oblok kritih stopnjic doli na dvor, ograjen zadaj z debelim grajskim zidom, kjer gledata iz široke dolbine dve mali okni do bujno zelenega „Jelenovega jarka“, kjer strmi na desno okrogla, slikana romantična Mihulka*: in ko se sklonim v temnem kotu nad steklenico hmeljevine, takrat končujem sanje o minulosti — in mi je, kot bi sedel pod gotskim oblokom kake srednjeveške krčme, in čakam, da se najdem, ko odprem oči, v kakem minulem stoletju . . .

* Ime stolpa.

Čitatelj mi gotovo odpusti, da govorim nekoliko dalje o sebi. Saj ve s kako simpatijo se bavijo sploh vsi avtorji s svojo osebo. Je res nekaj posebnega, kako radi se pečajo s samim seboj in s kako pieteto se obnašajo proti svoji osebi. Ne govorim niti o lirčnih pesnikih, ki se po pravilu posvete izključno le kultu svojega plemenitega in dragocenega Jaz; ne govorim o potopiscih, katerim služijo tuje pokrajine in narodi večidel le v slikovito štafažo njih zanimive osebnosti in imponirajo čitatelju pri vsakem koraku vsled res gentelmanske gotovosti in fineze, čeravno so pogosto (potopisci) dosti komične figure za sopotnike in rojake, katere sami opisujejo le z zaničevalnim humorom — in že ne pogrešamo predstavljanja avtorjevega niti v epični pesmi, niti v romanu, niti v noveli ali črtici, in kmalu pride čas, ko bodo tudi dramatični pisatelji uvrstili svojo lastno, hvaležno figuro med osebe v svojih proizvodih. Niti učeni pisatelji ne delajo drugače. Vsaj pod črto svojih študij in monografij morajo spraviti „pisatelje teh

vrstic“ iz vsake strani odseva resnično spoštovanje, ki ga goje do „avtorja tega sestavka“.

Toda, desti refleksij; pristopimo k dejanju!

Dalje prihodnjč.

Čudno srečanje na Plantah v Krakovu.

Spisal Vojeslav Molé.

Trara-ra-ram . . . Po glavi so mi šumeli še vedno valčki in kadrilje in poljski mazur. Stopil sem na ulico vso tiho in prazno, posuto s snegom. Nekje v zvoniku je udarilo četrto uro. Vzduh je bil mrzel, nekam praznično tih in zdelo se mi je, da je vse svečano in veselo, opojno radostno, kakor da se hočejo vse hiše in stari stolpi objeti in se zavrteti v divjem mazuru.

„Veselo novo leto!“ sem zaklical v ozračje in zasmejale so se na čistem, mrzlem nebu srebrne zvezde.

„Veselo, veselo!“ je zadržalo od vsepovsod in zašumelo in zavriskal sem, kot zavriska pri nas tam daleč na jugu fant, ko gre čez polje v vas. Izza vogla se je prikazala redarjeva po

stranka svoje kandidate na podlagi dogovora. — Ako bi Kmečka zveza kompromis onemogočila, bo stranka prisiljena v volilni boj; ali se bo ta volilni boj bil na celi črti ali samo v nekaterih volilnih okrajih, do danes še ni odločeno. — Ker se pa Kmečka zveza po naših informacijah za volitve že intenzivno pripravlja, tudi mi ne smemo rok križem držati, ampak pripraviti moramo vse, da se izvrše volitve častno za našo stranko.

Vršiti bo pa stranki pred vsem njen gospodarski program, kar je več vredno, kakor vse volilne zmage. Izpeljati združno organizacijo našega kmetijstva bo v prihodnjem letu naša najvažnejša naloga. — Razpoloženje za to delo je podano, začetki so storjeni, treba je z vstrajnostjo nadaljevati, kar se je začelo.

Izvesti bo treba obrtniško-stokovno združno organizacijo. To delo bo pri naših razmerah sila težavno, ampak izvesti ga moramo, ker smo si v svesti, da le po tej poti privedemo naše obrtništvo na višjo stopinjo ter mu ustvarimo trdno podlago.

Našemu trgovstvu in naši industriji bo treba posvetiti vso našo pozornost. To zahteva naš politični program po osvojitvi spodnještajerskih trgov in mest, to storiti smo dolžni, da se v gospodarskem pogledu od tujega kapitala in tuje obrti osvobodimo.

Pozabiti ne bomo smeli teženj našega učiteljstva in uradništva. — Zvišanje učiteljskih plač je od vseh strank priznana nujna potreba. — Vsako delo se mora primerno plačati, in delo našega učiteljstva in uradništva je v sedanjih politično napetih časih, ko so preganjanja slovenskih uradnikov in učiteljev, nizkotne denunciacije in zapostavljanje na dnevnem redu, zelo težavno ter zasluži vse priznanje in podporo.

Zavzeti se bo z vsem in žilavostjo za naše delavstvo in z vsemi močmi delati na to, da se čim prej udeležimo „socijalno zavarovanje“, kakor je nameravano v novi zakonski predlogi. — Dvigati socijalno nivo našega delavstva bo kakor doslej naša dolžnost.

Narodu, ljudstvu služiti z vso navdušenostjo in nesebičnostjo in z vso vnemo pospešiti in dovesti k zmagi stremljenje narodovo po napredku in prosveti, po harmoničnem razvoju posameznih stanov in celokupnega na-

roda, je naša trajna in najvišja zadača. Novo leto naj nas z vstrajnim delom privede k uresničenju teh ciljev bližje.

Dr. Anton Božič.

Kranjski deželni zbor.

(Izvirno poročilo.)

Kakor je bilo vse občinstvo do skrajnosti radovedno na zopetno odprtje kranjskega deželnega zbora, tako je bilo danes po prvem dnevu zborovanja silno razočarano. Že samo to, da se je upal prikazati v zbornico baron Schwarz, ki ima na vesti 20. september in imenovanje Belarjevo, je uplivalo deprimujoče. Kakor smo že v včerajšnjem telefonskem poročilu javili, so napravili narodno-napredni poslanci predsedniku deželne vlade vse prej ko laskav sprejem. Da niso segli do najskrajnejšega sredstva, temu je vzrok v tem, da so klerikalni poslanci sklenili braniti barona Schwarza in so naprednjaki tako bili osamljeni. Že v dopoldanski seji se niso hoteli pridružiti klerikalci protestnim klicem in demonstrativnemu odhodu narodno-naprednih poslancev, pač pa so pohlevno v družbi z Nemci poslušali labodji spev šefa kranjske deželne vlade.

Popoldne so se začeli obravnavati klerikalni nujni predlogi, s katerim naj bi se nasulo slovenski javnosti peska v oči. Dr. Šušteršič je sicer povedal baronu Schwarzu nekaj resnic, vendar pa smo pogrešali tako radikalnega nastopa, kakor smo ga videli svoj čas napram baronu Heinu. Dr. Šušteršič to pot ni zapustil svojega prostora, tudi ni mahal s svojo pestjo okoli Schwarzeve glave, pač pa je z nenavadno malodušnostjo in hladnokrvnostjo govoril o stvareh, ki že davno več ne spadajo v sedanjost. Zvonil je po toči Marchetu, Korytowskemu, in celo Heina si je privoščil. Sedanje centralne vlade se ni upal dotakniti, ker računa z ministrskim frakom. Kot kompenzacijo za imenovanje Belarjevo zahteva Šušteršič dva zastopnika dežele več v dež. šolskem svetu. Dobro! Ali pribiti moramo, da je to predrzno slepenje javnega mnenja, ako klerikalci izrabljajo čisto narodno stvar v svoje umazane strankarske namene. Klerikalci hočejo pomnožitev članov deželnega šolskega sveta le zato, da bi popolnoma v svojo odvisnost spravili kranjsko učiteljstvo. Saj pa se Šušteršič ni ženoiral sam priznati, da bi bil predlog staval tudi, ako bi ne bilo slučaja Belar. Napredni poslanci so pod tem vtisom govorili iz narodnega stališča

in podpirali predlog. Za Ganglom, ki je zahteval, da učiteljstvo samo voli učiteljske zastopnike v deželni šolski svet, je govoril svoj deviški govor Jarc, ki je ponavljal stvari, ki so se na dosedanjih naprednih shodih v Mestnem domu pred kratkim obravnavale in citiral statistiko iz „Omladine“. Dr. Triller je zahteval utrkvizacijo realke v Ljubljani. Kako neodkritosrčno in samo za blesk so govorili klerikalci, nam dokazuje nastop dr. Kreka; mož govori, kadar je za stvar navdušen, res ubrano; to pot pa mu je beseda kar zastajala, in njegov govor ni niti pri njegovih pristaših izžval navdušenja. Renegat Schwegel je govoril nemški. Tudi Nemci niso smatrali predloga kot kompenzacijo za Belarja, kajti tudi oni so oddali svoje glasove zanj. Po sprejetem predlogu se je pričela interpelacija dr. Oražna in tov. o pristranskem postopanju pri okrajanju sodišča ljubljanskega s posebnim ozirom na Einspielerjev slučaj.

13 nujnih predlogov

je S. L. S. kot vladajoča stranka stavila ob odprtju deželnega zbora. Namen je prizoren: namreč onemogoči o razpravljanje o naprej naznanjenih predlogih narodno-napredne stranke o regulaciji učiteljskih plač in o odstitvi Kalteneggerja. Očividno je, da klerikalci hočejo, da se rešijo le prvi 4 predlogi, ki so sledeči: 1. pomnožitev zastopnikov dežele v deželnem šolskem svetu za 2 prisednika, kar pomeni korak h klerikalni večini v deželnem šolskem svetu — torej strankarska koncesija pod zastavo narodne koncesije; 2. Aneksija Bosne — demonstracija, ki pa nima jugoslovanskega značaja, ker se ne poteguje za pravične kompenzacije bratom Srbom; 3. Deželne doklade; 4. Deželno posojilo 10.000.000 K. Ta predlog je klerikalcem najbolj na srcu, ker bodo iz tega po strankarskih željah dovoljevali prispevke za cestne in vodovodne zgradbe ter drugamelioracijska dela. Nadaljnih 9 nujnih predlogov sploh ne pride na razpravo, saj ima deželni zoor le par dni časa za delo. Ti demonstracijski predlogi se tičejo deželne banke, deželne zavarovalnice, premembe občinskega reda, lovskega cestnega zakona, reorganizacije deželnih uradov, dalje peska obrtnikom v oči in končno — za slovensko vseučilišče! Ti predlogi seve nikdar na vrsto ne pridejo, to klerikalci vejo! Saj bi tudi bili v stiski, kajti v predlogih se ukazuje, da se naj reši vsa reorganizacija v 48 urah. Torej političen humbug v največjem slogu!

Poljska pisma.

Piše Wojciech Mole.

I.

Krakov, 29. grudnia 1906.

Gospod urednik, kje naj začnem, česa naj se najprej lotim? Obljubil sem Vam pisma iz Galicije, a sam ne vem, kakšna naj bodo. Listi bodo pač, njih ton bo lahek in svoboden brez učene sistematike.

Pisma iz Galicije! Kaj je pač tu gori tako zanimivega, da bi bilo vredno pisati o tukajšnjih razmerah? Galicija je vendar dežela medvedov in kraj onstran mej civilizovanega sveta, — tako se večinoma misli pri nas o zemlji, ki jo je Avstrija dobila kot svoj delež pri delitvah poljskega kraljestva. In vendar ni tako. Tudi vse ono, kar se sliši in govori o poljskem konservatizmu, bazira vse na nepoznanju razmer. Kaj pa se pri nas sploh ve o Poljaki? Malo, skoraj nič. Dr. Bogumil Vošnjak je opisal v svojih študijah „Na razsvitu“ tudi svoje utise iz Varšave, a njegovi nazori o Poljaki in Poljski so bili takrat pač takšni, da danes gotovo ne bi več podpisal svojih trditev.

Poljaki so se sami odtegovali stari panslavistični struji, kar je lahko umevno, saj se je ta struja opirala na ruski imperializem in na njegovo birokracijo. In da Poljaki niso mogli iti v isti vrsti z vlado, ki pobeša in postrelja še zdaj redno dan za dnem v Varšavi, Lodzu in drugih manjših poljskih mestih po šest do sedem Poljakov, to menda tudi ni težko razumeti. In menda Poljakom tudi ni bilo ravno v tolažilno veselje, da je bil pri odlikovanjih dne 2. decembra odlikovan z visokim avstrijskim redom varšavski gubernator Skallon, ki daje moriti Poljake kot zajce ter je še pred nedavnim časom dal zapreti vse poljske privatne šole in jih le pod najstrožjimi, tiranskimi pogoji zapet odprl: „Ljudsko vseučilišče“ pa, ki ni imelo drugega namena, kot širiti izobrazbo in prosveto, je zatrl za vedno.

Vkljub temu se je začelo v zadnjih dveh desetletjih vzbujati med Poljaki zanimanje za druge slovanske narode; ustanovil se je „Slovanski klub“, ki deluje živahno s predavanji o slovanskih slovstvih, kulturah in političnih razmerah; začela je izhajati revija „Slovanski svet“, ki razpravlja o slovanskem vprašanju s poljskega stališča in seznanja Poljake s slovanskimi razmerami. In pred štirinajstimi dnevi se je ustanovilo „Slovansko založno društvo“, ki ima namen:

stava in strog pogled me je premeril od nog do glave. Zeblo ga je in se mi je zasmilil.

„Veselo novo leto!“ sem mu zaklical. Zasmel se je in izginil.

„Prvi človek, ki sem mu storil letos nekaj dobrega!“ sem pomislil.

Prišel sem na Plante, v nasade, ki obdajajo stari Krakov kroginkrog, zgrajene tam, kjer je stalo nekdanje mestno ozidje. In žvižgal sem si mazura in v duhu so mi vstajali pred očmi mali smejoči obrazki, kipeče ustnice, plamteče oči in nešteto belih rok, ki niso mogle najti nikdar mira in so trgale same rože bogve s katerih vrtov. — Pravzaprav je bilo mraz in so sijale zvezde hladno in mrzlo, a kljub temu mi je bilo skoro vroče.

Neznansko sem se začudil, ko sem zagledal na klopi sedeti berača, ki se je ves tresel in gledal v zvezde, kot da jih mora natančno in pazno prešteti.

„Veselo novo leto!“ sem ga pozdravil. Ni me slišal, bržkone je bil malo gluha.

„Ej, čujte!“ sem zakričal. „Kaj pa delate ob tej uri tukaj v snegu?“

Prestrašeno se je ozrl in me ugledal. Bil je res revež, Klobuk je imel takšen, kot da ga je nosil že njegov praprader v bitkah tridesetletne vojske in so ga imeli v mirnem času papeževi vojaki za tarčo na svojem strelišču. Kolikor sem mogel videti pri slabi razsvetljavi električne žarnice, se ni bil obril najmanj štiri tedne. In suknja in hlače! Moj Bog! Vse je viselo od njega v cunjah: in vendar ni bil videti še tako star.

„Kaj pravite?“ je vprašal po kratkem molku. In čudo — njegov glas se mi je zdel znan. Pogledal sem mu natančneje v obraz.

„Oj“, sem vzkliknil. „Oče, ali aiste Slovenec?“

„Sem, sem!“ se je zasmel, da so se mu razširila brez zoba usta do ušes. „Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!“

Začudil sem se.

„I kaj vas je pa prineslo sem gori v to zimo, v ta mraz?“

„Ne ustavim se tu“, je odvrnil. „Samo malo počivam. Moja pot gre

dalje, daleč na vzhod. Ex oriente lux ...“

„Kam pa ste namenjeni, za božjo voljo?“

„V Sibirijo. Nekdaj nam je bila Grška vzor, potem Palestina, še pozneje Pariz. A časi se menjavajo, mi hočemo še več solnca, še več luči. Sibirija je velika, prostrana; kje vziđe solnce prej ko tam? In to je dežela slovanska! Največ sveta otrokom sliši Slave!“

„Toda oprostite“, sem dejal. „Zdite se mi inteligentni —“

„O seveda sem inteligenten“, mi je segel v besedo.

„A vaša obleka —“

„Obleka ne dela človeka. Živim kot pristen umetnik. Kateri veliki duh se briga za konvencionalnosti? Smrt filistrom!“

Oči so mu zablestele, zravnal se je in začel žvižgati: „Mi vstajamo in vas je strah ...“ Nisem mogel dlje brzdati svoje radovednosti.

„Kako vam pa pravijo pri hiši oče?“ sem vprašal.

„Jaz sem Podlistek in moje krstno ime je Slovenski“, se je dobrohotno

nasmehnil.

„A-a-a!“ sem otrpnel.

„Ustrašili ste se, kaj?“ se je nasmehnil. „O, jaz sem slaven mož, a vendar nisem nadut, skromen sem. Seveda mi slavo dostikrat zavidajo, toda kateremu duševnemu velikanu se ne godi tako?“

Nisem mu mogel odgovoriti, začudenje mi je vzelo vso sapo.

„Prišel je nekoč tak literat k mojemu uredniku“, je nadaljeval, „ter dejal, da nisem nič vreden. Paglavci! Meni očita kaj takega, meni, ki sem osivel v službi za prosveto! Pa mu jih je zasolil moj urednik! Da občinstvo ne čita rado ruskih in francoskih romanov, ki mu jih je oni priporočal, je dejal, — in da hoče imeti naš narod resnično dobre duševne hrane. In je res sam napisal potem dolg roman, kjer je bilo vsaj nekaj življenja in je tekla kri, resnična kri in ni bilo onih neumnih „psihologičnih“ prismođarij! In česa še vsega nočejo ti pobiči, ki so bili nekje v tujem svetu in hočejo sedaj uvesti bogvekakšne novotarije. Pravijo tudi, da moja kritika ni nič

1. izdajati in podpirati dnevnik ali eden ali več časopisov;

2. izdajati in podpirati brošure, dela beletristične, popularne ali znanstvene vsebine, tičoča se slovanskih vprašanj;

3. širiti svoja izdanja bodisi knjižničnim bodisi potom podrobne razprodaje ali pa kolportaže.

Razun tega je naznačila najboljša krakovska literarno-socijalna revija „Kritika“ v svojem letošnjem zadnjem zvezku, da bo prinašala po novem letu tudi reden pregled literatur vseh slovanskih narodov.

Vse to je v prvi vrsti zasluga gg. prof. Dziedziowskega in dr. Konecznega, prvi je eden najznamenitejših poljskih literarno-filozofskih kritikov in estetikov, zlasti znan po svoji knjigi „Glavni problemi Ruske“, kjer se je pokazal popolnega poznavalca ruske duše in zlasti enega njenih predstavitev — Tolstega. Dr. Koneczny je kustos jagelonske knjižnice in urednik „Slovanskega sveta“, s katerim je največ vzbudil živo zanimanje za one Slované, ki živijo onstran poljskih mej.

Ni šlo brez bojev. Poljaki niso imeli zaupanja in še sedaj se boje „neoslavizma“, ki je stopil v oficijelno življenje na praški konferenci. Boje se, da stopi tudi ta v službo ruskega imperializma, o čemur pa ne more biti niti govora. To zblíževanje Poljakov z drugimi Slovani je prosto vseh lepih in velikih fraz à la Spiridijonovič, ki ni imelo nobene realne podlage, oziroma so si samo gotovi ljudje pri tem služili mastne rublje. Toda o tem ne bom pisal. O cilju in nalogah neoslavizma se je dovolj pisalo pred in po praški konferenci in moral bi ponavljati samo stare besede. Fakt je, da so se začeli čutiti Poljaki kot Slované in da rase ta zavest z vsakim dnem.

In narod, ki med vsemi Slovani poleg Rusov in Malorusov Poljake najbolj zanima, so ravno Slovence. Gosp. dr. Koneczny je pisal takoj v prvi številki prvega letnika „Slovanskega sveta“, da so Slovence vkljub svojemu malemu številu najvažnejša jugoslovanska postojanka, in da je misija slovanskega naroda velika in važna, ker tvorijo oni vez med slovanskim jugom in zapadom. V zadnjem času so se pojavili v raznih poljskih listih članki o Slovencih in njihovih socijalnih organizacijah in so se trudili biti popolnoma objektivni; in vsi so bili pisani z veliko simpatijo. A tako malo se še poznamo med seboj!

vredna! Prosim! Pričel sem kritike o vsem mogočem, vse sem ocenil, vse sem pohvalil in vse sem grajal, a jim ni bilo prav. Izšel je nekoč članek o umetnosti, pa sem zvedel, da si je eden onih literatov kupil ono številko časopisa in jo shranil v spomin, češ da ni čital še v celem svojem življenju takšne budalosti. In vendar je stvar napisal občespoštovan in priznan mož, šef največje krojaške zadruge na Slovenskem! To je sama gola zavist in nevhvaležnost. A čas bo sodil o tem, če onstran groba me čaka nesmrtna slava ...

Poslušal sem ga in začel počasi leviti sapo.

„Da, da, prav imate!“ sem dejal. „Toda po kaj pa greste v Sibirijo?“

„Da mi zopet ne porečete, da nisem napreden“, je odgovoril, „grem tudi jaz v tujino, da vidim, ali se da tam res kaj naučiti. In izbral sem si zato največjo slovansko deželo.“

Stisnil sem mu roko.

„Srečni Slovenci!“ sem zašepetal.

„Vremena bodo Kranjcem se zjasnile“, je ganjen vzkliknil.

Videl sem, da se mu meša in misel mi je šinila v glavo.

In namen teh pisem je, prispevati po svoji moči k temu zblížanju, pisati hočem o najvažnejših poljskih kulturnih in obrambnih ustanovah, organizacijah in političnih razmerah. Veliko bi se mogli Slovenci tu nančiti. Trditve o nazadnjaštvu Galicije, zlasti zapadne, so bajke. Poglejmo si n. pr. Krakov. Mesto bo po novem letu po priklopljenju več predmestij še ne tako veliko kot je Trst. In vendar ima poleg šest gimnazij, treh realk, učiteljskih, trgovske akademije, univerze, slikarske akademije in šole lepih umetnosti — še tri ženske gimnazije in žensko visoko šolo „Baranem“, pri čemur sploh ne govorim o samostanskih zavodih.

Krakov je še vedno v gotovem pomenu besede središče poljskega duševnega življenja, in kdor si ogleda sam to mesto z ogromno zgodovinsko preteklostjo, mora priznati, da je upravičen priimek: „Poljski Rim“.

Toda več o tem prihodnjič. Dalje prih.

Politična kronika.

Politični položaj. Vprašanje parlamentariziranja ministerstva ne pride za korak naprej. Vedno bolj v ospredje pa stopa prepričanje, da sama koalicija strank brez njih koncentracije ni več mogoča in da je tudi nemogoče koalicijsko ministerstvo pri tem položaju. Nemški poslanci smatrajo za predpogoj koalicijskega ministerstva češko-nemško sporazumljenje, ali vsaj modus vivendi, isto tako nemški krščanski socijalci. Ti slednji in pa Poljaki smatrajo pa tudi reformo državnozbornskega poslovnika za predpogoj uspešne koalicije. Seveda so zahteve, ki jih stavijo glede tozadevne reforme kršč. socijalci, za zbornično večino nesprejemljive, ker si velike stranke ne bodo dale vzeti pravice, da preprečijo v gotovih slučajih tudi vladne predloge.

Tudi glede preosnove ministerstva kot takega se čujejo različni glasovi. Govori se, da pokliče cesar v najkrajšem času nekatere vplivne politike v avdienco. Število ministerskih sedežev se namerava pomnožiti in se ustvari eno resortno ministerstvo in eno ministerstvo brez portfelja. Resortno ministerstvo nastane vsled delitve trgovskega ministerstva v trgovsko in prometno ministerstvo. Slednjemu bi bile podrejene tudi pošte. Prometno ministerstvo je name-

„Podlistek“, sem tajnostno šepnil in se sklonil k njemu, „ali veš, kdo sem jaz?“

Začuden me je pogledal. Odpel sem si svoj plašč, da so se zablesteli na fraku v električni luči kotiljoni z nocojšnega plesa.

„Jaz sem novi kitajski cesar!“

„Oh, veličanstvo —“ je jeknil in se zgrudil pred mano na kolena. In odpel sem si veliko svetlo zvezdo in mu jo velikodušno pripel na raztrgano suknjo.

„Podlistek“, sem začel dostojanstveno. „Priznavamo tvoje zasluge na polju prosvete in umetnosti. Osebnost smo se dostikrat zabavali s tvojimi umotvori in nočemo ti biti nevhvaležni. Sprejmi iz naših lastnih rok dedno zvezdo petnajste vrste reda svetega Kri-či-živ-jo.“

Zazeblo me je in zapel sem si zopet plašč. Podlistek pa je molče poljubil moje lakaste črevlje. In šel sem dalje v jutro novega leta, in ko sem se na ovinku ozrl, sem ga še enkrat videl. Vstal je in se napotil daleč proti vzhodu, v Sibirijo ...

njeno Čehom, ministerstvo brez portfelja pa Jugoslovanom.

Bienert hode pogajanja zaradi ustvaritve koalicijskega ministerstva nadaljeval in če bodo pogajanja brezuspešna, ustvari birokratično ministerstvo, in sicer se proglasi sedanji provizorični uradniški kabinet definitivnim.

Posvetovanja odseka za reformo poslovnika se vrše 18. in 19. Referent dr. Steinwender je izdelal načrt, ki obsega v glavnem sledeče točke: 1. debate o nujnih predlogih se omejijo v toliko, da sme k vprašanju nujnosti govoriti samo predlagatelj, oziroma če jih je več, na prvem mestu imenovani; 2. glede došlih vlog odloči predsednik sam ali se prečitajo v začetku ali na koncu seje. S tem se ubije obstrukcijsko sredstvo: dobesedno prečitavanje došlih vlog; 3. prvo čitanje zakonskih predlogov se je dozdej moralo vršiti, če je le eden poslanec to zahteval; po referentovem načrtu sme predsednik predlagati takojšnjo izročitev predloge odseku, ali, če kdo ugovarja, vpraša zbornico, ki odloči z navadno večino; 4. zviša se število podpredsedniških mest od 5 na 7.

Strah pred slovanstvom. V nižjeavstrijskem deželnem zboru so vložili včeraj poslanci Axmann in tovariši nujni predlog: „Učni jezik na vseh javnih nižjeavstrijskih šolah bodi nemški. Ta predlog je bil (izvzemši soc. demokrate) enoglasno sprejet. — Malo zaupanja imajo celo Dunajčani v svoje nemštvo, ker se tako obupno boje par zasebnih čeških šol na Dunaju, ko se vendar večina slovanskih, posebno čeških otrok še vedno odgojuje nemški, kar obenem pomeni potujčevanje.

Sestavitev koalicijskega ministerstva je zadobila — kakor sodijo v političnih krogih — znak upanja z dejstvom, da se je cesar sam odločil, vplivati na posamezne vodilne politike.

Avtonomija Bosne. Mislilo se je, da bode srbski minister Milovanović s svojo zahtevo po avtonomiji Bosne in Hercegovine pod protektoratom avstrijskega cesarja in kontrolo evropskih velesil osamljen. A v novjšem času se je tudi predsednik turške zbornice, Ahmed Riza, izjavil za avtonomijo obeh dežel v istem smislu, in ker je Ahmed Riza danes zaupnik Mladoturkov in turške vlade, se more smatrati to za mnenje oficijelne Turčije.

„Den“, organ dr. Kramarja, včeraj ostro napada vladu in posebej barona Bienertja, kateri — pravi — še menda sploh ni bil na Češkem in ne pozna razmer, a hoče v trenutku, ko je bodočnost odvisna od rešitve češko-nemškega vprašanja, prevzeti vodstvo parlamentarne vlade. Dalje ostro napada avstrijsko diplomacijo, ki bi bila skoro zaradi ene besede v Milovanovičevem govoru, katero je poročevalec avstrijske vlade napačno razumel, spravila Avstrijo v nevarnost vojne.

Ruski časnikar Ant. Berezovskij, dopisnik „Novoje Vremja“, kateri je bil pretekli teden izgnan iz Bosne, je bil včeraj od dunajskega policijskega ravnateljstva izgnan iz ozirov javnega miru iz cele Avstrije ter se je takoj napotil v Italijo.

Turški bojkot in naši diplomati. Zunajno ministerstvo je izdalo včeraj bilanco o naši prekmorski trgovini. Tukaj se najjasnejše vidijo posledice turškega bojkota v številkah. Od meseca jannarja do novembra lanskega leta je iznašal primanjkljaj glede izvoza v primeri z uvozom 13 milijonov kron. Letos iznaša primanjkljaj za isto dobo 1751 milijonov kron. Kje leži vzrok temu nazadovanju, se jasno vidi v novemberskih številkah. V tem samem

mesecu se je znižal eksport za 356 milijonov kron. Naši dalekovidni diplomati se lahko praskajo za ušesa, ko vidijo v tem kratkem času tako čudne posledice svojega patrijotičnega delovanja.

Drobne politične vesti.

Ogrski domobranski minister Jekelfalussy hoče odstopiti, ker ne more izpolniti nekih svoječasnih obljub v vojaških zadevah. — Obletnica na Hrvatskem. Dne 6. t. m. je minilo leto, kar je postal baron Rauch hrvatski ban. Kako so to obletnico „obhajali“, si lahko mislimo! — Turški veliki vezir Kiamil-paša poda v pondeljek v turškem parlamentu svoj ekspozé. Podal bo v njem zgodovino ustavnega življenja na Turškem, dotaknil se bo zunanje politike, v prvi vrsti proglašenja Bolgarske za kraljevino in aneksije Bosne. Posebej se hoče izraziti pohvalno o angleški politiki v balkanskih vprašanjih. — Proti italjanskemu vseučilišču v Trstu se bodo izrekli dalmatinski poslanci in župani na shodu, ki ga imajo v kratkem v Spljetu. — Dunajska „Armee-Zeitung“, glasilo visokih vojnih krogov, je prinesla 7. t. m. članek, v katerem pozivlja cesarja, naj pokliče svojo armado v boj proti Srbiji, češ, da je vojska neizogibna, ker nas silijo v njo Rusija, Italija, Srbija, Črna gora in Turčija. Smatramo članek za izliv prevroče krvi kakega generala, ki bi rad pokazal svoje nezmožnosti, — ker si drugače ne moremo razlagati take — neumnosti!

Zakon o meliorizacijah je cesar potrdil. — Ogrski poslanec Polonyi pripravlja veliko akcijo proti aneksiji Bosne. Dokazati hoče, da je aneksijska predloga za Ogrsko popolnoma nesprejemljiva. — Zagrebško policijo, ki je bila doslej kumunalna, je ban s posebno odločbo podržavil. — Kitajski cesar — zastrupljen?

Pozor! Kaj bo na pustno nedeljo v Celju ???

Dnevne vesti.

Deželni šolski svet štajerski učiteljskega zastopnika v okrajnem šolskem svetu celjskem, gosp. nadučitelja g. Gradišnika, ki je bil soglasno v to izvoljen dne 22. okt. 1908, do danes še ni potrdil. — Učiteljstvo celjskega okraja je zdaj že skoro leto dni brez svojega zastopnika v imenovani korporaciji. Vrhovna šolska oblast pa to menda rada vidi. Tako ščiti naš slavni dež. šolski svet učiteljstvo v njegovih pravicah!

Modrost sodnika Schelleya iz Sevnice. Sodnik Schelley ni samo, kakor je zadnjič poročal „Nar. List“, v visoki meri več slovenščine, on je tudi izboren pravnik in sodnik. Zato so ga pa tudi poslali v Gornjigrad za pr. v. vodjo okrajnega sodišča, ko je bil sod. predstojnik Grebenc na dopustu. V tistem času se je zgodilo, da je tožil posestnik Sever učiteljico Troha zaradi razžaljenja časti. Ker je bil obtožitelj pri razpravi razburjen, ga je sodnik Schelley odpravil iz razpravne avorane. Ko je bil zunaj, pa vstane Schelley in razglasi oprostilno razsodbo, češ, po zakonu je obtoženko oprostiti, ker je zasebni obtožitelj od razprave izostal! — Zakon sicer, res določa, da mora sodnik obtoženca oprostiti, ako tožnik ne pride k obravnavi; ne sme se pa to istovetiti z odstranitvijo iz sodne dvorane, katero sodnik zahteva. — Zato je razsodba Schellejeva nekaj tako gorostasnega

da se ji mora smejati vsak lajik, in da bi take razsodbe ne izrekel pač niti kak turški kadi! Obdožitelj Sever se je seveda pritožil in je okrožno sodišče razsodbo razveljavilo. Taki so Nemški sodniki, s katerimi je naša domovina kar preplavljena. Za priznanje svojih zaslug so seveda potem imenovani za predstojnike sodišč na najvišja mesta. Nehote se pri tem spominimo na dunajskega pisatelja Karla Krausa, katere smo nedavno čitali v „Simplicissimu“: Die blasse Mahnung an die Richter nach bestem Wissen und Gewissen zu urteilen, genügt nicht. Es müssten auch Vorschriften erlassen werden, wie klein das Wissen und wie groß das Gewissen sein darf. (Sam opomin sodnikom, da naj sodijo po najboljši vednosti in vesti, ne zadošča, predpisati bi se moralo tudi, kako mala sme biti vednost in kako široka vest sodnika!)

Važne premembe v vladni službi na Kranjskem — Po Belarju — Detela. Vladni svetnik pri deželni vladi kranjski marki Gozani, referent deželne komisije za agrarne operacije je šel na lastno prošnjo v pokoj. Na njegovo mesto je imenovan glavar v Radovljici Oton pl. Detela, bivši kandidat združenih Nemcev in klerikalcev pri zadnji deželnozborski volitvi za mestno skupino Radovljica—Kamnik—Tržič. Vlada ga je nagradila za renegatsvo s tem, da je preskočil okrajnega glavarja Parmo in vladnega svetnika Pirca.

Zadnje Schwarzove nakane. Preden zapusti Schwarz Kranjsko, namestnik po Marchetovem receptu uriniti v Kranjsko vladno uradništvo po nemškotarstvu proslulega komisarja Peterella iz Dalmacije, kateri se je naveščil dalmatinskega zraka. Poslanci pozor!

Širite „Narodni Dnevnik“, priporočajte ga prijateljem in znancem, pošiljajte mu vse najnovejše novice! Skrbite, da bomo imeli na Sp. Štajerskem najboljši slovenski dnevnik!

Razpošiljanje „Narodnega Dnevnika“ je sedaj nekoliko neredno, ker imamo velike težave v tiskarni. — V nekaj dnevih bo vse urejeno, prosimo še nekoliko potrpljenja.

Šola v Svetini nad Celjem je od novega leta sem zatvorjena zaradi škrlatice in ošpic.

Okoliška šola v Celju prične zopet z rednim poukom v ponedeljek dne 11. jan. t. l.

V premogovniku Pečovnik pri Celju so delo popolnoma opustili. Vse delavstvo je odpuščeno. Za silo so pridržali le sedem mož in uradništvo. — Sliši se, da mislijo proizvajanje v tem premogokopu sploh ustaviti.

Nedeljski počitek je upeljan po odvetniških pisarnah v Gorici, Trstu, Ljubljani in Mariboru, — samo pri nas v Celju ga še ni. Naj bi si gg. šefi stvar trezno premislili in gotovo bi prišli do prepričanja, da je nedeljski počitek potreben njim in še bolj uradnikom.

Prijatelji muzike v Celju! Kdor ljubi ubrano petje, temu priporočamo gosulne „pri zamorcu“, Koserju, Vollgruberju in „turški mački“. Tam se zvečer včasih tako kruli, hočemo reči, poje, da vsi sosedje nimajo miru. Fina je navadno na ulici; slede še dostikrat praktične vaje za boj s Slovenci. Celjska policija pa, zdi se nam, ni muzikalična in ne strokovnjakinja v pouličnih pretepih; drugače bi se pač morala pobrigati za eno in drugo.

Socijalni odsek „Zveze slovensko-stajerskih učiteljev in učiteljic“ ima v nedeljo dne 10. t. m. važno sejo v rdeči sobi celjskega Nar. doma in

sicer ob 9. uri dopoldne. Na to posvetovanje opozorimo vse člane tega odseka!

Pozor gostilničarji v celjskem pol. okraju! Okrajno glavarstvo celjsko je ukazalo, da morajo gostilničarji v pol. okraju celjskem imeti povsod v gostilniških prostorih nabit cenik jedi in pijače. Odredba stopi 1. maja 1909 v veljavo. Orožništvo bo pazilo, da se ta odredba vestno izvršuje.

Slovenski obrtniki v Celju vlagajo nemške prošnje pri glavarstvu in občini. Uradniki se jim tuintam za hrbtom smeji. Več narodne odločnosti!

Zdrobilo je roko v parni pralnici „Frauenlob“ v gosposki ulici v Celju neki perici med valjarji za perilo.

Zaprli so v Gaberju brezposelnega kovača Fr. Flereta iz Gornega grada. Dobili so ga v gostilni Pristovšekovi.

Nepreviden hlapec. Dne 23. nov. 1908. pripeljali so se od neke svatbe v Petrovčah svatje na petih vozovih v Celje. Vozili so se tako hitro skozi mesto, da je voz, ki ga je vodil Urleb, povozil in poškodoval Adolfa Zöchling iz Gaberja, ko je ravnokar hotel prekorčiti Rotovško ulico. Zato sta mu oba redarja Mihelak in Gračner napovedala aretacijo. Ta se je pa začel z nogami in rokami braniti in se je tudi napačno imenoval Rebevkovega hlapca. Vrgel se je na tla in se je tako silovito branil, da so ga morali slednjič na rokah in nogah zvezati in položiti na voz ter tako odpeljati v zapor. — Zato je dobil pri okrajni sodniji v Celju 3 mesece težke ječe poostrene z enim postom mesečno. Drugi hlapci se pa bodo morali zavoljo prehitre vožnje zagovarjati pred okrajnim sodiščem.

Razbijanje šip. Dne 1. nov. 1908 zvečer je prišlo več fantov v Primusovo gostilno v Arclinu nemir delat. Gostilničar je zaprl gostilno in spustil samo nekega Dobratinška notri. Vsled tega so menda iz jeze fantje pobili vse šipe in obtoženi Naglič je vrgel kamen v okno ter skoraj poškodoval notri pri oknu stoječega Dobratinška. Z ozirom na popolno pijanost dobil je samo 5 tednov zopora z jednim trdim ležiščem.

„Slovensko politično društvo v Mariboru“ priredi v nedeljo, dne 10. prosinca 1909 ob pol 11. uri dopoldne v dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru manifestacijsko zborovanje za slovensko vseučilišče. Govorilo se bo o neznosnih razmerah na avstrijskih nemških univerzah ter o pripravah za slovensko vseučilišče. — Slovenci! Naša narodna dolžnost nas kliče na zborovanje, da jasno in odločno izpregovorimo o slovenskih zahtevah v vseučiliškem vprašanju! Jutri vsi brez razlike v „Narodni dom“!

Rudniška restavracija v Trbovljah in Slovenci. Solidno in od slovenskega gostilničarja upravljano rudniško restavracijo so sedaj v obilnem številu obiskovali tudi Slovenci in zdelo se je, da starejši rudniški uradniki z ravnateljem vred tega ne vidijo ravno neradi. Tako je postala restavracija nekako nevtrarno polje, kjer je bilo omogočeno na podlagi popoldne enakopravnosti obeh jezikov prijazno in dostikrat tudi prijateljsko občevanje med uradništvom in ostalo inteligenco, zlasti v času, ko so sicer že zdavnej prenehale skoraj vse druge družabne vezi; marsikatero nasprotje se je na ta način ublažilo, marsikatera preporna stvar se je uravnala po medsebojnem sporazumljenju. V zadnjem času pa je zavladal med mlajšimi uradniki nov duh, ki tem razmeram nikakor ne more biti v prid. Za danes le svarimo in prosimo poklicane činitelje, naj posežejo z močno pomirjevalno roko v vidno se

razvijajoče slabšanje medsebojnih odnosov. To bo gotovo v interesu vseh prizadetih.

Trbovlje. Ravno se razglaša, da je v mesecu prosincu čas podati prošnje za osvoboditev od vojaške službe. Način, kako vojaška uprava ozir. okrajno glavarstvo rešuje te prošnje, pa jasno kaže, da pač doseže edini sin premožnega posestnika, ki je na videz doma neobhodno potreben, oproščanje od vojaščine, da pa se ista dobrota le prepogostokrat odreka bednemu delavcu ki je stokrat potrebnejši, samo radi tega, ker na videz ni zadoščeno formalnim zahtevam. Iz mnogih slučajev naj podamo le eden karakterističen fakt. Delavska rodbina Krmel je brez očeta in matere. Na podporo dveh starejših bratov — delavcev je bilo navezano še šest nepreskrbljenih bratov in sester, izmed katerih je eden sicer 18 let star, toda že dolgo časa bolan, ostali pa v starosti od 6—14 let. Brata sta zvesto oddajala svoj težko pridobljeni zaslužek v skupno „blagajno“ ter tako varovala svoje mlajše ljubljence bede in gladi. Lani pa so vzeli enega, Ivana Krmela, v vojaške k 87. polku in ostal je le še eden, ki naj s svojimi bornimi 3 K na dan tolaži 6 lačnih želodcev... Zastonj je bila prošnja, naj bi se odpustilo drugega krušnega očeta velike rodbine iz vojaške službe — proti nam delavcem je vsak izgovor dober. V Celju se ravnokar ustanavlja društvo zoper tuberkulozo pod egido samega okrajnega glavarja, pod patronanco c. kr. oblasti, ki na drugi strani tako ljubeznjivo skrbe, da beda in pomanjkanje ne izgineta iz onih ljudskih mas, kjer tvorita glavni vir grozne bolezni, proti kateri se sedaj nabira bojno orožje. Naše slovenske poslance opozarjamo na ta kričeči slučaj državne skrbi za delav. rodbine.

Sokol v Trbovljah. Pravila za sokolsko društvo so že vložena in kmalu se bode moglo vršiti ustanovno zborovanje. Pripravljalni odbor je pridno na delu, podpirajo ga uprav. nenavadne simpatije. V malo dneh se je nabralo za „Sokola“ čez 500 K, svota ki še vedno narašča, priglášeno je že prav mnogo članov, zato bo trboveljski „Sokol“ že ob svojem rojstvu lahko prav krepko nastopil. Naj bi njegovo delo prineslo obilnega sadu!

Trbovlje. Novi občinski zdravnik g. dr. Branko Žizek je nastopil svojo službo ter stanuje v občinski (Inesovi) vili na Hrastniku. G. dr. Žizek ni le dober zdravnik temveč tudi strokovnjak v zobozdravništvu, tako da si bode marsikdo lahko prihranil dosedaj potrebno vožnjo v Celje ali Ljubljano. Našemu prvemu slovenskemu zdravniku želimo prav obilo sreče!

Nečuvven škandal. Poročali smo že, da so motili veselo družabnost Silvestrovega večera v Trbovljah predrzni razgrajaci na prav nečuvven način. Slučaj je za oliko in dostojnost naših „kulturträgerjev“ tako značilen, da ga podajamo javnosti. Priobčujemo ga pa tudi zato, da znova povemo merodajnim faktorjem, da je naše potrpežljivosti in pohlevnosti konec. Dejstva naj govorijo. Po polnoči Silvestrovega večera prihrujejo naenkrat med mirno se zabavajoče seveda do zadnjega slovensko občinstvo nekateri nemški in posilinenški uradniki in nastavljenci rudokopne družbe med njimi zemljemerec Wigle, njegov učenec Werkl, ter komija družbinega konzuma Wohalka in Koblbacher. Na brezobziren način se vsedejo za mizo ter nadaljujejo „potapljanje“ svojih že prav mrko brlečih lučic zavesti, pri tem brezobzirno in na preglasen način se pomenkujoč v blaglasni „koroščini“. Občinstvo je sicer nejevoljno toda popolnoma mirno prenašalo izzivajoče vedenje robatih

„gostov“ — toda to menda gospodom ni bilo všeč. Nakrat se namreč strnejo njih glasovi v hujskajočo „himno“ „Wacht am Rhein“, katero spremljajo nepevci s „Heil“ klici... Kakor en mož se ogorčeno dvigne cela dvorana in le s skrajnim naporom zabranijo nekateri gospodje takojšno eksemplarično kazeno tako skrajno predrznega in razžaljivega nastopa rudarskih nemških uslužbencev. Ogorčenje, ki vlada po celi dolini je nepopisno in nevarno bi je bilo izzvati drugič, kajti tako predrznega in nesramnega izzivanja ne prenese niti najponižnejši Slovenec.

In nauk iz tega slučaja, ki pa žal ni bil slučaj temveč le naravni izbruh sistematično gojenega sovraštva in zaničevanja napram slovenskemu delavcu, obrtniku in inteligentu, ki je s skrbjo opažamo ravno v zadnjem času med mlajšimi nemškimi rudniškimi nastavljenci? Nekdanjih navzlic narodnemu nasprotstvu prijaznih razmer med Nemci in Slovenci je že zdavnej skoraj popolnoma konec, slovenska družba si že skoraj ne upa več v rudniško restavracijo, začeli se bomo gospodov previdno ogibati poyšodi. Hočejo li starejši gg. nemški uradniki, da se pretrgajo vse vezi med njimi in slovenskim občinstvom da stopi na mesto prijazne strpljivosti sovraštvo in boj, slobodno jim. Mi ne bomo krivi in smo zadovoljni. Toda bo li v enaki meri zadovoljna tudi rudniška družba, katera je že opetovano naglašala potrebo narodne strpljivosti med svojim nemškim uradništvom, bo li zadovoljen ravnatelj Tentschert, ki je še nedavno dobil za svojo nacionalno objektivnost slovensko zaupnico, to je drugo vprašanje, na katero nam ni treba dajati odgovora. Povdarjamo le navzlic kulturni manjvrednosti tudi trboveljski Slovenci niso vajeni bojevati se z orožjem olikanih gospodov Wigle itd. za svoje narodne pravice, toda znali bodo na primeren način iz gostov naše slovenske doline napraviti neljube usiljence, ako se definitivno ne končajo enaki prizori, kakor je bil oni Silvestrovega večera.

Ormoške in okoliške somišljenike še enkrat opozarjamo na shod in občni zbor okr. odbora Nar. str., ki se vršita jutri, v nedeljo popoldne, pri g. Kalchbrenner v Ormožu. Začetek ob 3. uri.

Vrste soštanjskih „Nemcev“ se počasi redčijo. Prvi je šel Tičar — Titscher, za njim Breznik — Breschnik, sedaj pa Mölch — Melh. Vrbnik (Werbniigg) jo baje popiha na Dobrno. Kurnik jo je odkuril v Velenje, Zelič bo odklepal v Celje, Woschnagg ni mogel dobiti plemstva — same slabe novice!

Pozor pred „šund-romani“. Narodnjak nam piše: Nemško-židovski agentje zadnji čas ponekod kar preplavljajo deželo s „šund-romani“ n. pr. Beračeve skrivnosti, Ciganska sirota, Črni Jurij, Grofica-beračica, Strah na sokolskem gradu, Živa pokopana in dr. Kolporterji so tako vsiljivi, da se mnogi naroče na knjigo, samo, da imajo mir. Posebno na kmečko ljudstvo so se z vso silo vrgli. Člani narodnih društev in vsak, ki mu je na tem, da se ne širi pri nas take vrste „literatura“, naj svari ljudi pred nakupom ter jih navaja, da si naročijo narodne časnike in knjige. Če požirajo „izobraženi“ nemški meščani te knjige kar na debelo, ni treba, da bi jih mi posnemali.

Bojkot žita in mlinarskih izdelkov iz Nemčije so sklenili švicarski nemški mlinarji na shodu v Oltenu.

Kamentiti stebri iz starorimskih časov se nahajajo v veliki množini v Dravi. Ker je sedaj voda nizka, jih bodo nekaj dvignili. Pomagali bodo pijonirji.

Bulgarski železnični uradniki se živahno gibljejo za svoje pravice. Sestavili so obširno spomenico in jo oddali prometnemu ministerstvu: zahtevajo vsaki dve leti zvišanje plač in po 10 letih pravico do penzije.

Bleiweisov životopis, ki bo ob enem politična zgodovina slovenska od l. 1830 do 1880, bo izdala „Matica slovenska“. Primarij dr. Karol vitez Bleiweis je dal na razpolago vse spise in korespondenco. Životopis sestavi dr. Lončar.

„Naši Zapiski“, socijalistična revija, bodo zopet začeli izhajati.

Zadreški učiteljski krožek ima svoj drugi sestanek v četrtek 14. t. m. ob 2. uri popoldne v Bočni pri g. Zmavcu. Predaval bo g. Burdian, nadučitelj v Šmartnem. Gostje dobrodošli! Prvi sestanek je bil izvanredno dobro posejan, upati je, da bo drugi vsaj enako, če morda ne bolje.

Veselič Izobraževalnega društva v Št. Petru v Savinski dolini je vspela v kljub mnogim zaprekam sijajno. Vrli igralci zaslužijo naše priznanje.

Socijalni odsek slov. učiteljstva na štajerskem naznanja onim, ki so si vzeli naročilne liste, naj malo potrpe, ker se niso prišli čekovni listi.

Narodno organizacijo nemških uradnikov v planinskih deželah, torej tudi pri nas, nameravajo ustanoviti Nemci. S tem hočejo seveda doseči, da bi nemško uradništvo pri naših sodnih in pol. uradih še bolj germaniziralo in teptalo naše jezikovne pravice ko dosedaj. Mislimo pa tudi, da bo naš odpor od dne do dne večji.

Ustanovitve „Südmark“ podružnice na Dunaju, XX. okr. so se udeležili tudi krščanski socijanci in odnotni župnik Just. Slovenski klerikalci in duhovščina: posnemajte svoje nemške brate in pridno podpirajte Ciril-Metodovo družbo, edino našo obrambno organizacijo!

Pogorela so vsa poslopja posestniku Šeglu p. d. Kotniku v Viču pri Sp. Dravogradu. Škode je 4.000 K.

Dani se! Iz Ljubnega se nam piše: Pri nas na Ljubnem je do zadnjih časov kraljeval župnik g. Dekort. Pri zadnjih občinskih volitvah pa ni prodril v nobenem razredu. Posebno veselo znamenje je, da so se mu uprli kmetje okoličani. Sfrčal je mož iz občinskega odbora. Udeležba pri volitvah je bila ogromna. Nihče v našem trgu ne pomni, da bi se kedaj volitev v občinski odbor udeležilo tako veliko število volilcev. Tudi za nemškutarje ni več prostora v novem občinskem odboru. (To je zanimiva prikazen, ki se bo še drugod ponovila. Kmetje se osamošvojujejo!)

Konkurz je dovolilo deželno sodišče v Gradcu čez premoženje klobučarja Käferja v Radgoni. Upravitelj konkurzne mase je dr. Gotscher, odvetnik, komisar pa sodnik v Radgoni.

Mariborski Nemci se pripravljajo za deželnozborske volitve. V četrtek so imeli v kazini sestanek, na katerem so se dogovarjali glede kandidatov. Eden bo Wastian, za drugega se niso mogli zediniti. Nasproti si stojita Neger in Gassareck.

Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo včeraj zavoljo krivde na žel. nezgodi na Pragerskem dne 24. julija 30 letnega premikača Jožefa Koresa iz Šikol k 3 mesečni ječi.

Proštija v Konjicah? Iz duhovniških krogov se sliši, da nameravajo ustanoviti v Konjicah proštijo. Kandidat za prošta je baje sedanji nadžupnik Hrastelj.

Bralno društvo v Žičah nameravajo radi brezbriznosti članov razpušiti. Vzrok temu je po splošnem mnenju g. župnik, ki je vedno in povsod oviral razvoj društva.

Prilagamo današnji številki polojnice ter prosimo vse cenjene odjemalce lista, naj nemudoma vpošljejo naročnino. Opozarjamo, da ustavimo tekom prihodnjega tedna list vsem onim, ki ne pošljejo naročnine, ali se vsaj ne izjavijo, da hočejo postati naročniki in da bodo plačali.

Vode manjka povsod v Ptuj. Meščani so jezni na Ornika, da da zidati pač rotovž in razne „hejme“, ne pa potrebnega vodovoda!

Tržaške novice. „Narodni Dnevnik“ je poročal o znamenitem nastopu slovenskih delavcev v Trstu dne 3. t. m. v zadevi nasilnega razdrtja pogodbe z „Dalmacijo“. Kakor je videti, so Slovenci dosegli svoj namen popolnoma. Namestnik princ Hohenlohe je v torek izjavil, da se je Italijan dr. Cimaradori s socijalisti vred lagal, če je namestnika zlorabljal za razdrtje pogodbe. — Če bi demonstracij ne bilo, stavimo, da bi ta resnica ne bila prišla na dan. Tudi priznanje resnice se dandanes mora izsiliti. — V ravnoisti zadevi je vzbudil veliko pozornost dogodek, da so preteklo nedeljo iz kavarne „Narodnega doma“ ob razbitju šip vrgli urednika „Slovenske misli“ Jakiča, ki se je postavil v listu na stran lomilcev pogodbe s slovenskimi delavci. Tudi tu je sila kola lomila, Jakič je objavil koj izjavo, da je bil slabo poučen. Kakor je videti, je najboljši pouk za nepoučene, če se jih primerno trdno prime.

Tržačani pri sodnji nimajo sreče. Umrl je pred kratkim predsednik nadsodišča Gertscher, njegov naslednik, Defacis, ki je bil Slovincem tudi pravičen, je čez 2 meseca umrl. Zdaj so vsa sodišča brez predsednikov, vse je pomrlo, četudi še v Trstu ni bilo kalabreškega potresa. Ker pa ni sposobnih laških naslednikov, Slovinci se pa hočejo otresti, morajo tržaška sodišča biti še naprej — osirotela, brez očetov predsednikov.

Potres v južni Italiji.

Uradna poročila.

Rim, 8. jan. General Mazza brzojavlja ministerskemu predsedniku Giolittiju iz Mesine: Nadzorovanje, da se preprečijo tatvine je urejeno. Sedaj se popravlja vodovod, kar bo v dveh, treh dneh končano. Vojaško sodišče se je sestavilo. Moka in drva dospejo vsak dan in se razpošiljajo na kraje, kjer je potreba največja. Na železnih palermo-Mesina, Sirakuse-Katanija-Mesina se priskrbuje tudi drugi živež. Podravnatelj javnega zdravstva brzojavlja iz Mesine: Zdravstveno stanje je v Me-ini kakor tudi v onih krajih okoli Mesine, katere sem obiskal, povoljno.

Priznanje avstrijski družbi „Adria“.

Rim, 8. jan. Cerbino, ki je povečeval ladjevju torpedovk pred Mesino v času katastrofe, je brzojavil mornariškemu ministerstvu: Takoj, ko se je pričela katastrofa, je ravnatelj avstrijske družbe „Adrie“ Lustig dal Cerbinu na razpolago tri družbine ladje, ki so bile usidrane v pristanišču. Te ladje so jako dobro služile pri vkrcavanju beguncev in lahko ranjenih in so izvrševale naredbe Cerbinove popolnoma brez vseh napak.

Darovi inozemstva.

Požun, 8. jan. Mestni generalni zbor je daroval za nesrečnike 1000 K.

Budimpešta, 8. jan. Magistrat je stavil generalnemu zboru predlog, da se italijanski vladi izrazi sožalje in da se daruje za ponesrečence 30.000 K.

Šopronj, 8. jan. Mestni generalni zbor je daroval za ponesrečence v Južni Italiji 1000 K.

Segedin, 8. jan. Magistrat je dovolil za nesrečnike v Mesini 4000 K.

Bruselj, 8. jan. Belgijska komora je dovolila za reveže v Južni Italiji 100.000 frankov, mestno zastopstvo bruseljsko 10.000 frankov in antverpenske 20.000 frankov.

Carigrad, 8. jan. Včerašnji ministerski svet je sklenil, danes poslati ponesrečencem pri potresu v Siciliji na konto javne zbirke, ki jo priredi tukajšnja mestna prefektura po celem Turškem, 200.000 frankov. Če bi ta zbirka ne pokrila onega zneska ntrpi ostalo vlada.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Dunajski „rector magnificus“ — v službi „Südmarke“.

Iz Dunaja se nam danes poroča, da je dal nabiti rektor dunajskega vseučilišča v auli razglas „Südmarke“, v katerem se pozivajo nemški pravniki, da gredo v službo pri okrož. sodiščih v Mariboru in Celju, ker je drugače nevarnost, da se ta sodišča „poslovenijo“. „Südmark“ in „Volksrat“ obljubljata mastne podpore. Prosilci se naj obračajo na dr. Delpina, kateri bo vse potrebno preskrbel, da se slovenski pravniki ne bodo sprejemali temveč samo nemški. Rektor Exner je ta razglas „Südmarke“ podpisal in nemkim dijakom v uvaževanje priporočil. (Daljši dopis in ogorčen protest vseh slov. akademikov na Dunaju prihodnjič.)

Sklicanje državnega zbora.

Dunaj, 9. jan. Danes skliče predsedstvo državnega zbora prvo sejo zbornice na 20. t. m., in ne, kakor je nameravalo predvčeraj, na 26. t. m.

Milovanović dal Avstriji za-dročjenje?

Belgrad, 9. jan. Avstrijsko časopisje javlja, da se je srbski minister Milovanović opravičil avstrijskemu poslaniku Forgachu radi svojega govora. Vaš dopisnik je v položaju javiti, da Forgach sploh ni zahteval opravičenja, ker dobro ve, da ga ne dobi. Srbija ni osamljena, ampak ima močne zaveznike, pred katerimi ima Avstro-Ogrska rešpekt, zato niti ne misli na kak ultimatum.

Popolnoma izmišljeno je, da je Milovanović stavil termin za svoj odgovor na Forgacheva vprašanja. Forgach je izdal samo avtentičen tekst ministrovega govora, ki ga je tudi dobil. Vse drugo je laž.

Srbske zahteve.

Belgrad, 9. jan. Kot glasnik srbskega javnega mnjenja zahteva belgr. vsenč. profesor Cvijić za Srbijo kos zemlje ob reki Drini, takozvano Podrino z mesti Tuzla, Kladan in Brčka, kateri del obsega 204 tisoč prebivalcev, za Črno goro pa kos Hercegovine z mesti Bilek, Trebinje in Nevesinje s 113 tisoč prebivalci. Ti kosi obeh dežel obsegajo petino vsega prebivalstva.

Odgovor Slovencev na Axmannov predlog v nižjeavstrijskem dež. zboru.

Dunaj, 8. jan. „Slovenska koresp.“ javlja, da hočejo Slovenci na Kranjskem vsled sprejetja Axman. predloga v nižjeavstr. dež. zboru (glej „Polit. kronika“) staviti v kranj. dež. zboru nujni predlog za uvedbo slovenskega poučnega jezika v vseh javnih šolah na Kranjskem. (O tem smo že poročali v konfisc. članku iz Kranjske.)

Protest dunajskih Čehov proti Axmannovemu predlogu.

Dunaj, 9. jan. Češki radikali in socijalisti na Dunaju prirede tekom prih. dni več protestnih shodov proti

Axmannovemu predlogu, ki izroča nižjeavstr. Čeha ponemčenju.

Axmanov predlog in parlamentarizacija ministerstva.

Dunaj, 9. jan. Kramarev „Den“ pravi v današnji številki, da je vsled sprejetja Axmannovega predloga vsako paktiranje glede sestavitve ministerstva onemogočeno. Če krona ta zakonski načrt sankcionira, mora odstopiti minister Začek in pade Bienertov kabinet.

Kranjski deželni zbor.

Ljubljana, 9. jan. Danes je prišel v seji deželnega zbora najprvo na vrsto dr. Lapetov predlog, tičoč se proračunskega provizorija. Pozivlja centralno vlado, da ta priskoči deželi na pomoč in če bi to ne pomagalo, naj bi se zvišalo deželne doklade. (Quod erat.) T a v č a r razklada, da so priredili nar.-napr. poslanci včeraj demonstracijo v dež. zboru ne proti Schwarz kot osebi temveč proti vladi, ki je žalila Slovence z raznimi imenovanji; brahijalne sile niso rabili, ker hočejo obdržati deželni zbor pri delu. O dogodkih 20. sept. bodo narodno-napredni poslanci prih. teden obširno govorili. — Schwarz zavrača napade na vlado in vojaštvo. — Na to pride na dnevni red melioracijski predlog dr. Šusteršiča. Govorili so Dular, Lavrenčič in Matjašič.

Samomor dr. Mraka.

Ljubljana, 9. jan. Danes zjutraj se je ustrelil v uradu finančni svetnik dr. Ivan Mrak. Prišel je bled in resnoben v pisarno, obesil klobuk na kljuko, stopil pred ogledalo in se v sence ustrelil. Bil je star 51 let, zelo priljubljen. Vzrok neozdravljiva bolezen.

Manifestacijski shod za slov. vseučilišče v Ljubljani.

Ljubljana, 9. jan. Za jutrajšnji manifestacijski shod je alarmirala vlada vse mestne policaje in orožništvo. Di-jastvo deli letake, na katerih poziva za skupen nastop proti terorizmu vla-de in akad. oblasti, nadalje da se ustanovi takoj pravna fakulteta in državni št-pendiji za dijake.

Hujskarije posl. Malika proti Slovincem.

Dunaj, 9. jan. Posl. Malik je posredoval pri Bienertu, v notranjem in justičnem ministerstvu, naj vlada ustavi bojkotno gibanje na Štajerskem in Kranjskem proti nemškim trgovcem in obrtnikom. Trdil je, da se celo iz uradov hujska proti Nemcem. Vlada je obljubila (!) da mu ugoditi.

Obsojeni roparji.

Varšava, 9. jan. V Lodzu so nocoj usmrtili 5 roparjev, ki so izvršili več roparskih umorov.

Društvene vesti radi pomanjkanja prostora danes izostanejo.

Narodni gospodar.

Kriza v hmeljarstvu.

Napisal državni poslanec Franjo Roblek.

Hudo gospodarsko krizo, ki pretresa sedaj one kraje južnega Štajerja, kjer je hmelj glavni vir dohodkov kmetijstva, so povzročile izredno nizke cene hmelja v zadnjih letih.

Hmeljarstvo je dajalo nekdanj onim, ki so se umno pečali z njim, dokaj lepe dobičke. — Ta dobiček pa se je od leta do leta zmanjševal, ker so se poleg ras oči pridelovalnih stroškov povprečne cene hmelja vedno bolj in bolj nizale in v zadnjih dveh letih tako nizko padle, da ne pokrijejo več pridelovalnih stroškov, da ima toraj hmeljar le izgubo.

Vzroki izredno nizkih cen hmelja so globokoležeči, pojmi o teh vzrokih so v krogih naših hmeljarjev zelo zmedeni, za to si hočemo to vprašanje natančneje ogledati.

Kakor pri vsakem se tudi pri hmelju ravna cena po razmerju ponudbe in povpraševanja.

Če se kateregakoli blaga ponuja več, kakor se ga potrebuje ali zahteva, pada cena temu blagu; če pa blaga primanjkuje, in ga kupci ne morejo toliko nakupiti, kakor bi ga rabili, potem se cena dviguje.

Poleg tega jeklenega gospodarkega zakona se pridejo pri hmelju nekatere posebne okolnosti v poštev, ki so vzrok, da so cene hmelja v raznih letih tako zelo različne. Hmelj se ne drži dolgo. Njegova uporabna vrednost se zmanjša že po preteku enega leta na polovico ali eno tretjino. V novejšem času se pač rabijo v vedno rastoči meri razni več ali manj popolni načini konzerviranja hmelja, ki naj bi mu ohranilo njegovo uporabno vrednost vsaj za 2—3 leta, pa konzerviranje danes za trg še ni odločilno.

Dalje je hmeljska rastlina podvržena raznim boleznim in škodljivcem in za vremenske vplive zelo občutljiva; zato je tudi množina vsakoletnega pridelka zelo različna. Nasprotno je pa zopet poraba hmelja mnogo bolj enakomerna, kakor njega pridelovanje in menjajoče razmerje teh dveh faktorjev je glavni vzrok tako zelo menjajočih cen hmelja.

Sedanji nizki cen neposredno kriva je pa svetovna nadprodukcija hmelja; — pridelalo se ga je mnogo več, nego se ga more porabiti.

Hmelj se rabi edino pri varjenju piva. Sicer je izdelovanje piva v zadnjih 25 do 30 letih silno napredovalo, tudi se je pivovarniška obrt ukoreninila in razširila vsled upeljave umetnega hlajenja tudi v toplih in tropičnih deželah, kjer je bilo radi pomanjkanja ledu doslej izdelovanje piva nemogoče — vendar pa je rastla produkcija hmelja v še večji meri kakor njega vporaba.

Pri hmelju kot blagu male teže, a povprečno velike vrednosti, ne pridejo prevozní stroški toliko v poštev kakor pri drugih pridelkih, nimajo toraj na njegovo ceno posebne razmere posameznih krajev ali dežel odločujočega vpliva, marveč je njegova cena mnogo bolj kakor pri katerikoli drugem pridelku odvisna od svetovne produkcije oziroma porabe.

Ne le, da se je obseg hmeljišč v nekaterih deželah zelo razširil; zvišala se je množina pridelka vsled intenzivnejšega obdelovanja zemlje tudi v onih deželah, kjer se hmeljišča ne niso zvečala, ampak celo zmanjšala. Obseg hmeljarstva se je povečal v naši monarhiji na Štajerskem, na Ogrskem in posebno zelo na Češkem, potem v Rusiji in v ogromni meri v Združenih državah severne Amerike.

Žatečki okoliš na Češkem je pridelal pred 20 leti povprečno 70.000 centov, sedaj pa pridelal okoli 200.000 centov na leto; v združenih državah Amerike se je pridelalo leta 1901 le 350.000 centov, potem pa vsako leto več in leta 1906 že 620.000 centov.

Na drugi strani se je, kakor že poudarjamo, v nekaterih deželah vkljub skrcenju hmeljišč vsled intenzivnejšega obdelovanja povprečna množina pridelka zvišala.

Tako se je v zadnjih 20 letih v Nemčiji obseg hmeljišč znatno skrčil a povprečna množina pridelka je ostala ista. Tudi na Angliškem so se zmanjšala shmeljem zasajena zemljišča od 71.327 akrov leta 1885 na 38.916 akrov v lanskem letu. Vendar pa ni skupna množina pridelka v isti meri pala, ker se je vsled boljšega obdelovanja redovitnost hmeljišč zvišala. Pridelalo se je n. pr. v letih 1882 do 1886 povprečno na akru le 6.89 centov, v letih 1894 do 1898 že 8.74 ctv. in v zadnjih petih letih že 9.44 centov. — Pri rastoči konjunkturi, pri vsestranskem napredku v obrti, v industriji in svetovnem prometu je bila tudi poraba piva in z njim hmelja toliko, da ni postala nadprodukcija hmelja in njene posledice posebno občutne, zlasti ne, ker je hmelj leta 1903 in 1904 le slabo obrodil, imel vsled tega višjo ceno in tako hmeljarje še k daljnemu razširjenju nasadov in k boljšemu pridelovanju vspodbudil.

Ko pa je pred dvema leti nastala denarna in gospodarska kriza v severni Ameriki in v Nemčiji, v deželah toraj,

katere poleg Anglije pridelajo in vporabijo na celem svetu največ hmelja, prišla je kriza tudi nad hmeljarstvo. Izdelovanje in poraba piva v teh deželah se je izdatno skrčila, k čemur je rastoče protialkoholno gibanje tudi nekoliko pripomoglo.

Tako je toraj prišlo do sedanje krize v hmeljarstvu.

In kaj sedaj?

Edino sredstvo za zboljšanje cen hmelja je, da se ga pridelala le toliko, kolikor se ga rabi, da se torej spravi pridelovanje hmelja v pravo in ugodno razmerje z njega uporabo.

Dokler se glavni vzrok sedanjih slepih cen, kriče in nezdravo nesoglasje med pridelovanjem in konzumom ne odpravi, bo tudi hmeljarstvo propadalo.

Propadalo bo v prvi vrsti tam, kjer je prodajna cena v primeri s pridelovalnimi stroški najnižja; propadalo bo tam, kjer se prideluje ali vsled neugodne zemlje, ali vsled slabega obdelovanja ali vsled zanikernega ravnanja le blago slabe vrste, ki se plača le po najnižjih cenah če najde še sploh kupca.

Ni sicer upati, da bi hmeljarji raznih dežel in narodov, uvidevši potrebo, kar na mah skrčili in zboljšali svoje hmeljarstvo. Pa k temu jih bo počasi privedla sila.

Hmeljarstvo na Slovenskem ni sicer v najboljšem, gotovo pa tudi ne v najslabšem položaju.

Res je, da niso cenenašemu hmelju nikdar tako visoke, kakor pri čeških boljših vrstah, vendar pa so pridelovalni stroški pri nas nižji in je rodovitnost rastline pri nas večja, kakor na Češkem. Tudi je naš pridelok — skrbno spravljen — prav dobre kakovosti.

Obupati toraj slovenskim hmeljarjem ni treba.

Pač pa morajo naši hmeljarji gledati bolj kakor doslej, da bodo pridelovali le blago najboljše vrste; kajti le od takšnega smemo upati, da ga prodamo po kolikortoliko ugodni ceni. Pridelovanje, obiranje in sušenje se mora vršiti z največjo skrbnostjo, izginiti morajo vsa onahmeljišča, kjer raste le hmelj slabe vrste, debelih razmršenih kobil, ki imajo le malo moke, a neprijetni duh.

Izginiti bodo pa tudi morali vsi oni hmeljarji, kateri ne znajo s hmeljem ravnati ali iz zanikernosti nočejo tega znati, ker taki zanikerneži škodujejo ne le sebi, ampak, kar je hujše, celemu okraju.

Naše hmeljarstvo vzdržalo se bo le takrat, ako si bo z blagom najboljše vrste privabilo kupce in pridobilo svojem pridelku dobro ime v svetovni trgovini.

Tržne cene.

8. januarja.

Na dunajski borzi so ostale cene žitu in pšenici enake.

Kava: Santos Good Average za marc 32'25, za maj 31'50, za september 30'50, za december 30'50. Tendence stalna.

Produktni trg: Pariz: moka za tekoči mesec 29'05, moka za prihodnji mesec 29'30, moka za januar — april 30'05, moka za marc — junij 30'35, pšenica za tekoči mesec 22'40, pšenica za prihodnji mesec 22'70, pšenica za januar — april 23'30, pšenica za marc — junij 23'50, žito za tekoči mesec 16'25, žito za prihodnji mesec 16'35, žito za januar — april 16'90, žito za marc — junij 16'90.

Sladkor: Praga: surovi sladkor prompt K 22'85, za oktober — december K 22'11. Tendence mirna.

Produktni trg. Budimpešta. Pšenica za april K 12'76 pšenica za oktober K 10'90, žito za april K 10'20, žito za oktober K 9'12, oves za april K 8'72, oves za oktober K —, turšica za maj K 7'27, ogrščica za avgust K 13'90. Promet 6.000 met. st.

Budimpešta, 7. jan. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 120 do 122 vin, mlade,

srednje 122 do 123 vin., mlade, lahke 122 do 123 vin.; zaloga 23.541 kom.

Svinjska mast 133'—, namizna slanina 107'—.

Tedenski živinski sejem v Gradcu 7. jan.: Na sejm se je prignalo 1390 glav (570 volov, 190 bikov, 530 krav in 100 telet.) Cene malo spremenjene. Plačevalo se je za pitane vole 37—41 K, voli za pitanje 27—31 K, pitane krave 26—32 K, napol pitane 19—26 K, suhe 13—18, biki 27—35 K, mlade molznice 26—32 K, starejše 22—25 K, starejše 22—25, breje 23—26. Cene za 50 kg žive teže. Tuji kupci so kupili 518 glav; Zgornještajerci so kupili 188, Tirolci 66, Tržačani 74, Italijani 70 in Švicarji 87 glav. — Istočasno se je vršil mesečni konjski sejm; prignanih je bilo 123 konj.

I. Izkaz narodne zbirke spodnještajerskih Slovencev:

Darovali so:

Ljutomer: 5 K dr. Grossman, 3 K G. Ozmeč, po 2 K D. Kemžar, V. Kukovec, P. Pihlar, Jurko. Postružnik, Kuntz, po 1 K, Tkave, Bahman, Vošnjak, Škrlec, Gruber, Seršen K 1'1 Kukovec K 1'1, Stipan Horvatek, Herzog, Karba, V. Kovac, Stajniko, F. Sever, F. Rajh, G. Pihlar, J. Tomažek, A. Jagovsky, Ivantič, T. Vršič, F. Čeh, Robič, Čagran, 70 v S. Vršič, 60 v M. Stanjko, po 50 v M. Mursec, P. Veselič, J. Lipovec, po 40 v Samica Lončar, Repič, F. Džjak, po 30 v B. Dragorad, Herzog, A. Karba, Neimenovana samica, po 20 v Godec, Čimerman, Kocuvan, M. Volovec, M. Karba: — Svota 50 K.

Studenice: Darovali so: 2 K F. Korpar, R. Matoch, 1 K 50 v J. Majhen, po 1 K Kokl, Malus, J. Keropec, Košir, po 60 v F. Mihelič, A. Vidmar, P. Košir, J. Koropec, 50 v Turin, 40 v U. Vidmar, A. Jug, po 25 v Turin L, Turin M., 10 v L. Košir. — Svota 13 K 80 v.

Rimske toplice: 2 K Franc Pečar.

Slatina: 5 K darovala občina okolica Slatina, 4 K obitelj Farkaš, po 3 K Horvatič, Ogrizek, 2 K 86 v neimenovana obitelj, po 2 K Merčun, Vezjak, po 1 K J. Boecio, M. Čonč, R. Čonč, F. Korošec, Neimenovana, A. pl. Klemen, J. Čonč, Žurman, J. Kit, Pažon, K. Češko, Čavlek, E. Žurman, K. Weilgani, 60 v J. Karba, 50 v Gabrovec, 40 v Godec, 30 v M. Ogrizek. — Svota 37 K 48 v.

Gomilsko: 3 K J. Zotter, 1 K 50 v V. Hočev, družba p. Hočev, po 1 K A. Košmelj, A. Hočev, J. Metelan, K. Cizej, A. Cukala, Košenina, Ahtik, Brišnik, F. Kunst, M. Kunst, F. Baldin, xy2820, 50 v Vrankovič, 40 v Godec, Lokan, 20 v J. Turk, A. Rančigaj, 10 v P. Piki, V. Cukala, A. Cizej, J. Baš, F. Boldin. — Svota 20 K 2 v.

Posojila

gg. državnim, železniškim in zasebnim ur dnikom, učiteljem, profesorjem, čast. duhovščini, trgovcem, rokodelcem itd., po 6% ter 20% letnega odplačila, tudi brez poročila dobavlja rečno in direktno samo za povrnitev gotovih stroškov, trvdka

H. Wosahlo, zastopnik bank v Olomucu. (Priložite znamko!) Ne posredujem, ampak sem zastopnik bančnih zavodov! 41 52—1

TOIFLOV TALANDA CEYLON-ČAJ

Pod jako ugodnimi pogoji se prodaja

hiša v bližini treh velikih tovarn, hiša je dalje časa davka prosta, obstoji iz 12 sob, 6 kuhinj, kleti in prodajalne. /ra en so še druga, posebno gospodarska po lop a. Več se i ve v upravništvu „Na odnaga dnevnika“ 32 3-2

Poslano.

v pojasnilo inserata g. Rudolfa Pevca, trgovca v Mozirju, v „Nar. dnevniku“ št. 1 z dne 2. januarja t. l.

Z ozirom na inserat g. Pevca sporočam javnosti, da ni res, da bi se bila g. Pevca sodnijsko hotela povišati najemnina, ampak se mu je sodnijsko odpovedalo prostore za trgovino v moji hiši v Mozirju z dnem 29. marca 1909. Najemnine ni plačeval g. Pevca nikdar 1100 K, ampak od 800—1000 K. in tudi voznine ni plačal nikdar 1600 K, ampak k večjemu 800—1000 K.

Dajem torej še enkrat na znanje, da se oddajo prostori s 1. aprilom 1909 in se lahko oglasi vsakdo, kdor se zanje zanima pri podpisani, obenem pa nujno svarim g. Rudolfa Pevca, naj ne širi neresničnih vestí, ker bi znalo imeti to zaunj neprijetne posledice. MOZIRJE, dne 8. prosinca 1908.

Ana Strenčan,

38 1 Mozirje, Savinska dolina.

Ignac Božič narodni krojač v Mariboru

v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16 se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanje vsakovrstne obleke za gospode. — Velika zaloga blaga na razpolago. 39 51—1

Cene nizke. — Postrežba točna.

Natakarski učenec

se sprejme takoj. — Poizve se v uredništvu „Narodnega dnevnika“.

Išče se za Dunaj kot

hišna

pošteno, pridno, samostojno dekle boljših starišev, ki je popolnoma zmožna nemškega jezika, prijazne vnanjosti, srednje visokosti, čednega vedenja in ne pod 25 let staro. Ponudbe s fotografijo na upravníštvo lista pod šifro: „na Dunaj“ za hišno“. 37 1

R. Diehl žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca bri-novca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2—3

Mlinarji pozor!

V zalogi imam 2 rabljena, a vendar popolnoma dobro ohranjena šrot-valčka sistem „Oser“, katera prodam po jako nizki ceni.

Josip Čretnik

stavitelj mlinov v Št. Jurju ob j. žel.

10 2—2

Veletrgovina na debelo in drobno s
špecijskim blagom in deželni pridelki

ANTON KOLENC,

CELJE, Graška cesta št. 22 v lastni hiši
in „Narodni dom“,

priporoča c. gg. kolegom, č. gg. duhovnikom in
slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo z
redno svežim in najboljšim špecijskim, ter
sploh v to stroko spadajočim blagom, po naj-
nižjih dnevnih cenah. Prosim za mnogobrojen
obisk. — Kupujem in prodajam vsakovrstne
deželne in gozdne pridelke, sadje, sveže in
suho, kakor: jabolke, hruške, marulice, breskve,
želod, divji in pravi kostanj, narestek (knoper);
nadalje vsakovrstno žito, pšenico, ječmen, oves,
fižol, laneno seme, krompir, bob, grah, bučna
zrna, maline, jagode, suhe gobe, maliso štupo,
mravljične jajce, vosek, maslo, smrekovo, ma-
cesnovo gobo in strožle, vsakovrstne cvetke in
korenice raznih zelišč, pitano kuretnino ter
sploh vse, kar v trgovino spada. — Najboljši
švicarski sir in salame za gg. gostilničarje.
Voščene, ceresim in mili-sveče, kadilo in olje
za cerkve. 31 51-1

Postrežba točna in solidna.

Vinske drože

kupi vsako množino po
najvišji ceni

Robert Diehl

žganjarna, Celje.

24 17-3

**Darujte družbi sv.
Cirila in Metoda!**

Ženitev

ali možitev ne sme zmotiti
nobene slovenske neveste
in nobena ženina, da bi
šla kam drugam bala ku-
povat, kakor v narodno
trgovsko hišo na debelo in
drobno **R. Stermecki,**
Celje, kjer je velilkanska
zaloga finega volnenega
blaga za nevestine obleke,
sukna in kamgarna za moške
obleke, svilnenih robocev,
belega platna za perilo in
rjuhe in različnega dru-
gama manufakturnega blaga.

Velilkanska zaloga.

Čudovito nizke cene.

2 52-2

Hotel PRI BELEM VODU

CELJE, GRAŠKA CESTA
se priporoča slavnemu ob-
činstvu za blagohoten obisk.
Vozovi vedno na razpolago.

9 3-3

Velika izber

belih glaze in črnih lakastih čevljev
za plese in neveste

Štefan Strašek, Celje.

Velika zaloga hišnih obutev po izjemno
nizkih cenah. 33 2-1

Sprejemem več spretnih
ključavničarskih
pomočnikov

v stalno delo. Pismene ponudbe na

Ivan Rebek,

ključavničarski mojster v Celju.

21 3-2

SINGER jeve

šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah,
katere lahko vse spoznate na tem
znamenju.

Ne dajte se zapeljati po nazna-
nilih katere nameravajo z nami-
gavanjem na ime **SINGER** pro-
dajati obrabljene stroje ali pa
drugod izdelane stroje, ker mi
ne oddajemo svojih strojev na
prekupovalce ampak jih prodaj-
amo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za
šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8.

Narodno podjetje!

Goriška tovarna mila

A. Gabršček,

izdeluje vse običajne vrste čistilnega mila. Priporoča pa v prvi
vrsti najboljše pralno milo:

Koza s solncem (Caprasole)

ki se prodaja v ko-
rist in z znakom družbe sv. Cirila in Metoda.

Cene konkurenčne, izdelek prve vrste.

Svoji k svojim! Podpirajmo razvoj domače industrije!

40 5-1

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Slovenski trgovci pozor!

Naročujte svoje blago pri skoz in skoz slov. tvrdki

„Merkur“ J. Ulčakar in dr.

Trst, ulica Torre Bianca 9.

Zaloga kave, riža in družega kolonijal-
nega blaga.

Na debelo.

Nakup in prodaja domačih pridelkov.

3 10-6

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje je plodonosno nala-
ganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

kreditna in stavbena zadruga V GABERJU PRI CELJU

z omejeno zavezo sprejema hran. vloge od vsakega, četudi ni član zadruga na tekoči račun
ali na vložne knjižice in jih obrestuje od dneva vložitve do dneva vzdiga po

5%.

Rentni davek plačuje zadruga sama, tako da dobijo vlagatelji na
leto polnih pet kron od vsakih naloženih sto kron.

Sprejemajo se trgovski računi zanesljivih tvrdk v inkaso in menice v
eskompt. Posojila daje zadruga proti 6% obrestovanju na poročstvo
zastavljanje vrednotic in dragocenosti ter nepremičnin, proti izstav-
ljanju menic in dolžnih pisem; odplačevanje glavnice in obresti se vrši
v mesečnih ali pa posebej dogovorjenih četrtletnih oz. polletnih obrokih.

Zadruga »Lastni dom« ima v Gaberju tik Celja na razpolago 28 lepih
stavbenih prostorov, ki merijo skupaj 2 ha 22 a 4 m²; na teh stavi
hiše zadržnikom, ki se za to oglašijo in vplačajo v gotovini vsaj
10% vrednosti zemljišča in projektirane stavbe. — Denarni promet
11 3 leta 1908 do inkluive 1,300.000 K.

Pisarna se nahaja v CELJU, Rotovška ulica šte. 12, v I. nadstropju.
Urađuje se vsaki dan med navadnimi uradnimi urami. — Posojila
se izplačujejo vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure dopoldne.
C. kr. poštne hranilnice račun šte. 54.366. — Telefon šte. 48.

Ustanovljena leta 1835.

Franc Ksav. Souvan,
Ljubljana.

Bogata zaloga manufakturnega
blaga.

Cene brez konkurence!

Na debelo! 8 15-6 Na debelo!

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega,
suknenega in svilnega blaga. Perilno
blago, batist, cefir, kreton v veli-
kanski izberi po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

12 52-2

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17. Graška cesta št. 21. Telefon št. 17.

Trgovina s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki in raznimi suhimi in oljnatimi barvami.

Priporoča svojo veliko zalogo kineškega, ruskega in ceylonskega čaja; naravnost importiranega jamajke ruma in konjaka; vseh vrst namiznega in zdravilnega vina.

Velika zaloga kave najrazličnejše kakovosti, surove kakor vsak teden 29. štirikrat sveže žgane. 50-2

Za poštni čas priporočam namočeno, kakor suho **polenovko**, sardine, morske postrvi v olju; sveže surovo čajno maslo in druge delikatese.

Bogata zaloga stearinskih, voščenih, nagrobnih in božičnih sveč. Svinjerejce opozarjam na „Lucullus“, s katerim najhitreje in najceneje zredijo svoje prašiče.

Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-2

Največja in najcenejša izber zaročnik in različnih drugih zlatih, double itd. prstanov uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

6 52-2

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si moje veličansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budlik, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastoj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič v Celju, „Narodni dom“.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice 7.

Svilnato biago, baržuni, pliši in tenčice. Čipasto blago, pajčolani, čipasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.

Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.

Svilnati in baržunasti trakovi.

Pozamenterija porte in vrvce, resice, krepice in vrvce za tapetanke.

Krepi in flori za žalovanje.

Zlate in srebrne resice, čipke in vrvce.

Šerpe iz svile, čipk in volne.

Nogavice za dame, dekleta in otroke.

Jopice, hlače, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavčuka.

Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.

Gumbi in različne igle.

Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.

Idrijske čipke, vezene čipke in vložki.

Pajčolani za neveste, mirtovi veneli.

Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.

Modrci in potrebščine za modrce.

Glace rokavice in rokavice za uniformirance pletene, letne in zimске rokavice.

Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.

5 12-3 Krtače za obleke, glavo in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.

Pravo Jägrovo normalno perilo, srajce Tricot jopice in hlače.

Mrežaste in potne jopice, srajce, čepice in pasovi za sport.

Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.

Kravate, gumbi za manšete.

Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice in dokolenice, Ogrevanci za kolena, meča, prsi, hrbet, trebuh in glavo.

Nahrbtniki, ovratniki, robci.

Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd. itd.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarški atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude- lavanje napisov v iste.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno

z znamko „tiger“

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne Ivana Pfeifer v Spodnji Hudinji pri Celju — pošta Celje.

28 51-1